

**SPRAWOZDANIE ROCZNE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W DARŁOWIE**

za rok 2023

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm)

Darłowo, czerwiec 2024

SPRAWOZDANIE

*z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz środków finansowych
za okres od 01 stycznia 2023r. do 31 grudnia 2023r.*

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej, mającej na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych warunków, sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać. Wspiera się osoby, rodziny zmagające do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Przyczyny z powodu, których osoby lub rodziny mogą korzystać z pomocy udzielana jest gdy występują w szczególności :

- ubóstwa,
- sieroctwa,
- bezdomności,
- bezrobocia,
- niepełnosprawności,
- długotrwałej lub ciężkiej choroby,
- przemocy domowej,
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych,
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa art. 159 ust 1pkt 1 lit c. lub d. ustawy z dnia 12 grudnia 2013r o cudzoziemcach,
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmu lub narkomanii,
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej,
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wg obowiązującej ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z póź. zm. prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje

osobom, rodzinom wg „kryterium dochodowego”:

- dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza **776,00 zł.**
- osobie w rodzinie, której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600,00 zł.**
- oraz dla osób posiadających gospodarstwo rolne przyjmuje się, że **345,00 zł.**
z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje dochód miesięczny w wysokości

Pomoc Społeczna w aktualnym systemie prawnym realizowana jest jako:

- zadania zlecone,
- zadania powierzone,
- zadania własne,

I. ZADANIA ZLECONE – są to dotacje z budżetu centralnego

1. Rozdział 851 95 – ochrona zdrowia

Plan – 1 800,00 zł.   wykonanie – 1 479,10.   tj. –82,17%

Środki finansowe przeznaczone zostały na pokrycie kosztów dotyczących wydawania decyzji dla świadczeniobiorcy, który nie posiada ubezpieczenia zdrowotnego (spełniających kryterium dochodowe, zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej).

2. Rozdział 85219 wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Plan 13 398,00zł   wykonanie 13 200,00zł tj.98,52%

Wyłacono wynagrodzenie dla osoby ustanowionej przez sąd opiekunem prawnym dziecka przebywającego w Domu Dziecka.

3. Rozdział 855 03 rządowy program dla rodzin wielodzietnych pn. „KARTA DUŻEJ RODZINY”

Plan 1 893,00zł   wykonanie 1 893,00zł tj. 100%

Jest to Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przewiduje system zniżek dla rodzin wielodzietnych, posiadających 3 i więcej dzieci w rodzinie, niezależnie od dochodu.

4. Rozdział 855 04 dofinansowanie wynagrodzenia asystenta rodziny w ramach rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023r”

Plan 8 056,18zł   wykonanie 8 056,18zł tj. 100%

II.ZADANIA POWIERZONE – są to dotacje z budżetu wojewody.

1. Rozdział 852 13 – składka zdrowotna

Plan - 19 790,00 zł.   wykonanie – 18 276,31zł.   tj.92,35 %

Środki przeznaczone są na opłacenie składki zdrowotnej dla osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej, z tej formy pomocy skorzystały 34 osoby.

2. Rozdział 852 14 – zasiłki okresowe

Plan – 65 625,00 zł.   wykonanie – 60 998,17zł.   tj. 92,95%

Środki zostały wypłacone na zasiłki okresowe dla 40 osób . Zasiłki okresowe przyznawane są w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę,

niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego .

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

1. Kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby,
2. Kryterium dochodowym rodziny, a dochodem rodziny.

3. Rozdział 852 16 – zasiłki stałe

Plan **230 476,00 zł.** wykonanie **210 622,40zł.** tj. **91,39%**

Środki zostały przyznane na wypłacenie zasiłku stałego dla 38 osób.

Maksymalna kwota zasiłku stałego wynosiła **719,00 zł.**

Zasiłek stały przysługuje:

- Pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku, lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- Pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

III. ZADANIA WŁASNE – dotacja Gminy Darłowo

1. Rozdział 85154 przeciwdziałanie alkoholizmowi (Placówka Wsparcia Dziennego w Drozdowie)

Plan **113 519,50zł** wykonanie **107 424,33zł** tj. **94,63%**

środki zostały wydatkowane na:

• Wynagrodzenia i pochodne	80 213,68zł
• Zakup materiałów	6 719,50zł
• Zakup art. żywnościowych	3 246,63zł
• Zakup energii i wody	7 878,85zł
• Zakup usług pozostałych	4 078,38zł
• Zakup usług telekomunikacyjnych	1 164,00zł
• ZFŚS	1 788,65zł
• Fundusz dyspozycyjny	2 345,69zł

2. Rozdział 852 14 – zasiłki i pomoc w naturze

Plan **605 000,00 zł.** wykonanie – **567 884,82zł.** tj. **93,87%**

świadczenia zostały przyznane w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem

na :

- Zdarzenie losowe wydatkowano kwotę **9 000,00zł**

• Zakup materiałów	73 181,89zł
• Zakup energii i wody	19 440,63zł
• Zakup usług remontowych	1 260,00zł
• Zakup usług zdrowotnych	540,00zł
• Zakup usług pozostałych	62 412,60zł
• Usługi telekomunikacyjne	3 511,37zł
• Podróże służbowe	50,60zł
• Różne opłaty i składki	3 400,00zł
• ZFŚS	24 444,97zł
• Szkolenia pracowników	5 448,00zł
• Fundusz dyspozycyjny	9 640,51zł
• Zakup inwestycyjny	16 605,00zł

5. Rozdział 852 28 – usługi opiekuńcze

Plan **78 760,01zł**   wykonanie **75 504,89zł**   tj. **95,87 %**

Środki zostały wydatkowane na:

• Nagrody i wydatki nie zaliczane do wynagrodzeń	2 043,26zł
• Wynagrodzenie i pochodne	68 387,60zł
• Zakup usług pozostałych	23,56zł
• Podróże służbowe praca w terenie	3 261,82zł
• ZFŚS	1 788,65zł

6. Rozdział 852 30 dożywianie

Plan **525 197,00zł** w tym dotacja z budżetu wojewody **155 000,00zł**

Wykonanie 431 159,65zł   tj. **82,09%**

W rozdziale tym realizowane jest dożywianie dzieci, młodzieży i osób starszych w ramach wieloletniego programu „Posiłki w szkole i w domu”. Środki zostały przeznaczone na:

• Zakup żywności	362 173,15zł
• Opłata za posiłki	7 186,50zł
• Zasiłki celowe	61 800,00zł

7. Rozdział 852 95 – utrzymanie Punktu Przygotowania Posiłków w Bobolinie

Plan **812 300,75 zł**   wykonanie – **752 027,56zł**   tj. **92,58 %**

Środki zostały wydatkowane na :

• Nagrody i wydatki nie zaliczane do wynagrodzeń	12 259,91zł
• Wynagrodzenia i pochodne	534 406,09zł
• Zakup materiałów, paliwa, środków czystości	61 568,95zł

• Zakup energii, gazu i wody	40 148,62zł
• Zakup usług zdrowotnych	1 170,00zł
• Zakup usług remontowych	11 621,63zł
• Zakup usług pozostałych	18 887,58zł
• Zakup usług telekomunikacyjnych	1 026,43zł
• Podróże krajowe	591,01zł
• Różne opłaty i składki	4 067,00zł
• ZFŚS	13 414,94zł
• Zakup inwestycyjny – piec konwekcyjno-parowy	52 865,40zł

8.Rozdział 852 95 pozostała działalność

Plan 254 762,59zł.

wykonanie 177 342,95zł tj. zł tj. 69,61%

1). Prace społecznie użyteczne

W ramach podpisanego porozumienia pomiędzy Urzędem Gminy, a Powiatowym Urzędem Pracy w Sławnie uzyskano refundacje w wysokości 60% kosztów na zatrudnienie 10 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, do wykonywania prac porządkowych w sołectwach na terenie gminy. Koszt ponoszony przez gminę to 40% kosztów. W ramach wykonywanych prac wypłacono wynagrodzenie i zakupiono drobny sprzęt- grabie, haczki, worki, kamizelki.

Wykonanie 15 898,55zł

2). Dowóz osób niepełnosprawnych

Został opłacony dowóz osób niepełnosprawnych na Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz do Środowiskowego Domu Samopomocy w Sławnie. **Wydatkowano kwotę 76 760,00zł**

3).Działalność zespołu interdyscyplinarnego

przeprowadzono szkolenie dla członków zespołu interdyscyplinarnego, zakupiono niezbędne materiały pomocnicze **wydatkowano kwotę 2 479,05zł.**

4).Kluby seniora

Opłacono zatrudnienie osobom do prowadzenia zajęć muzycznych w Wiekowicach, Domasławicach, Porzeczcu, Cisowie, Bukowie Morskim, Jeżycach, Starym Jarosławiu. W ramach projektu socjalnego przeprowadzono warsztaty edukacyjne, wycieczkę do Dobrzycy, Gdańska spartakiadę, Europejski Dzień Seniora, zabawę andrzejkową, spotkanie opłatkowe- **wydatkowano kwotę 82 205,35zł**

9.Rozdział 855 03 Rodzina Karta Dużej Rodziny

Plan 28 050,00 zł   wykonanie 28 050,00zł. tj.100 %

Środki wydatkowane zostały w ramach dopłat do Karty Dużej Rodziny za:

- zbiorowe odprowadzenie ścieków 20% ponoszonej kwoty
- gospodarowanie odpadami 30% ponoszonej kwoty
- zapotrzebowanie w wodę 20% ponoszonej kwoty

10. Rozdział 855 08 – rodziny zastępcze (wspieranie rodziny przez asystenta rodziny)

Plan – 228 563,98zł.   wykonanie 218 704,32zł.   tj. – 95,69 %

Środki finansowe zostały przeznaczone na:

- Nagrody i wydatki nie zaliczane do wynagrodzeń 1 397,40zł
- Wynagrodzenia i pochodne 67 914,09zł
- Zakup usług pozostałych 25 253,56zł
- Zakup usług przez JST 118 150,39zł
- Podróże służbowe (praca w terenie) 34,50zł
- ZFŚS 1 788,65zł
- Zakup usług telekomunikacyjnych 35,73zł
- Szkolenia 880,00zł
- Zakup materiałów 3 250,00zł

11. Rozdział 754 95 Pozostała Działalność

Plan 225 106,40zł wydatkowano 223 906,40zł tj. 99,47%

Środki zostały wydatkowane na zapewnienie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, oraz na wypłatę wynagrodzeń za obsługę tego zadania.

12. Rozdział 852 95 Pozostała Działalność

Plan 8 350,00zł wydatkowano 4 112,83zł tj. 49,26%

Środki zostały wydatkowane na opłacenie posiłków dla dzieci i młodzieży obywateli Ukrainy, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi w Ukrainie.

13. Rozdział 853 95 Pozostała Działalność

Plan 8 000,00zł wykonanie 4 200,00zł tj. 52,50%

Środki zostały wydatkowane na jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300zł, dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt jest uznawany za legalny na podstawie ar. 2 ust.1 Ustawy z dnia 12 marca 2022r o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i którzy zostali wpisani do rejestru PESEL

Uzyskane dochody w 2023 r. to:

✓ wpływ z usług opiekuńczych	9 162,49zł
✓ sprzedaż posiłków	376 703,51zł

Razem 184 839,91zł

Na wszystkie zadania wydatkowana została kwota 4 506 881,84zł

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA

Praca Socjalna

Jednym z bardzo istotnych zadań realizowanych w GOPS a wynikających z art. 45 ust. 1-4 ustawy o pomocy społecznej jest świadczenie usług w formie pracy socjalnej, rozumianej jako działalność zawodową, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona była z osobami (metoda indywidualnego przypadku) rodzinami (metoda pracy grupowej) oraz z społecznością lokalną (metoda organizowania społeczności lokalnej).

W ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. jest zapisanych bardzo dużo zadań i obowiązków do realizacji dla pracowników pomocy społecznej szczególnie w zakresie pracy socjalnej świadczonej na rzecz podopiecznych. Pracownik socjalny to zawód szczególny, będący profesją, a jednocześnie powołaniem. Wymaga od osoby, która go wykonuje nie tylko interdyscyplinarnej wiedzy i umiejętności, ale również określonych cech osobowościowych. Pracownik socjalny działa na rzecz jednostki, grupy oraz środowisk społecznych, pomagając w rozwiązywaniu problemów i trudności tym, którzy sami ze względu na nich stan zdrowia lub przyczyn natury społecznej nie są w stanie temu sprostać. Zawód ten oprócz gruntownego przygotowania zawodowego wymaga empatii, serdeczności, cierpliwości, ciepła, aktywności, zrozumienia potrzeb drugiego człowieka, a także łatwości nawiązywania kontaktów interpersonalnych. Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przewycięzanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Postępująca bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc w rodzinie, bezrobocie, zły stan zdrowia, kryzys rodziny, alkoholizm, itp. to problemy, z którymi pracownicy Ośrodka spotykają się codziennie i problemy, którym starają się zapobiegać, przeciwdziałać, łagodzić ich skutki. Bezpośrednie stykanie się pracowników pomocy społecznej z ogromem i różnorodnością problemów ludzkich to ciągły stres, myślenie o podopiecznych. To wieczna walka o zmianę mentalności ludzkiej, zmaganie się z czasem. Pracownicy pomocy społecznej są pomocaczami, wspierają ludzi w trudnych chwilach, niosą otuchę i pocieszenie, starają się w porę zapobiegać nieprawidłowościom i patologiom. Praca socjalna to partnerstwo podopiecznego z pracownikiem socjalnym, wspólne rozwiązywanie problemów, wspólna droga w kierunku lepszego jutra. Praca z rodziną wymaga, zatem dużej wiedzy, doświadczenia i delikatności. Każda osoba i rodzina zgłaszająca się do GOPS –u wymaga szczególnego, indywidualnego podejścia i opracowania planu wsparcia. Zgłoszenie się z wnioskiem o pomoc to nie tylko skompletowanie niezbędnych dokumentów w celu ustalenia dochodu rodziny, ale szeroko zakrojona praca socjalna: to głównie poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, załatwiania spraw alimentacyjnych i rozwodowych, kierowanie na leczenie odwykowe, nadzór nad prawidłowością sprawowanej władzy rodzicielskiej i kierowanie do sądu wniosków o jej nieprawidłowym wypełnianiu. Wielokrotnie długa, ciężka i żmudna praca z rodziną nie zawsze przynosi pożądane efekty ze względu zbyt małą osobistą motywację i chęć dokonania zmiany w dotychczasowym życiu, brak systematyczności i wytrwałości w podejmowanych działaniach, oraz na skutek braku wzorców i wartości wyniesionych z domu, braku ambicji a także na skutek niefrasobliwości klientów, braku umiejętności przewidywania skutków swojego postępowania. Trudno jest zmotywować wielu klientów GOPS-u do zmiany swojego postępowania, a niekiedy długi okres egzystencji na minimalnym poziomie zaspokajania swoich potrzeb nie daje motywacji do podejmowania trudnych działań. Każde działanie z

rodziną w związku z tym musi być dostosowany do jej umiejętności i możliwości. radzenia sobie ze stresem i odpowiedzialnością za losy drugiego człowieka. Bywa, że wykonywana praca przez pracownika socjalnego, może stwarzać zagrożenie dla jego zdrowia i życia.

Pracą socjalną w 2023r objęto 192 rodziny, w tym 322 osoby w rodzinie, wydano 450 decyzji.

Z poradnictwa specjalistycznego świadczonego przez specjalistów zatrudnionych w GOPS Darłowo 40 rodzin, którym udzielono 153 konsultacji.

Działania podejmowane przez pracowników socjalnych w 2023 r. :

- Poradnictwo indywidualne poprzez dostarczanie wiedzy, informacji do rozwiązywania sytuacji trudnej osoby lub rodziny w oparciu o jej predyspozycje i kompetencje społeczne.
- Wspierania inicjatyw oddolnych m.in. w zakresie tradycji muzycznych (7 zespołów),
- Współpraca ze szkołami, pedagogiem szkolnym w zakresie uzyskania informacji o małoletnich dzieciach.
- Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Darłowie odnośnie aktualnych ofert pracy i szkoleń dla beneficjentów GOPS.
- Współpraca z Dziennym Domem Senior + w Wiekowie (dyżury pracowników socjalnych).
- Współpraca z lekarzami rodzinnymi oraz pielęgniarkami środowiskowymi w celu zaspokojenia potrzeb klientów GOPS.
- Spotkania w Klubach Seniora działających na terenie gminy Darłowo .
- Działania w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.
- Pisanie projektów o pozyskanie ze źródeł zewnętrznych środków na realizację działań na rzecz mieszkańców gminy Darłowo.
- Zawieranie i realizacja kontraktów socjalnych z osobami podejmującymi prace społecznie użyteczne, uzależnionymi od alkoholu.
- Konsultacje, kierowanie do innych specjalistów zatrudnionych przez GOPS jak i również zatrudnionych w innych instytucjach, organizacji.
- Informowanie ofiar przemocy o przysługujących im prawach oraz formach pomocy.
- Udział pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, Domu Dziecka oraz podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do domu rodzinnego.
- Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie sadu, referatu spraw społecznych UG Darłowo (specjalnych świadczeń opiekuńczych i świadczeń pielęgnacyjnych, dodatków węglowych).
- Wydawanie żywności w ramach programu „ Dostarczanie Żywności dla Najuboższej Ludności Unii Europejskiej.
- Kierowanie do specjalistów zatrudnionych przez GOPS Darłowo oraz zatrudnionych w innych instytucjach (psycholog, kurator, pedagog, psychiatra).

- Pomoc w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych m.in.: wnioski na zasiłek rodzinny, wnioski do funduszu alimentacyjnego, wnioski do komornika, redagowanie pism do ZUS, Urzędu Skarbowego itp.
- Skierowaniu wniosków do sądu o wgląd w sytuację rodziny oraz objęcie rodziny nadzorem kuratorskim.
- Pomocy w skompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania renty, emerytury z ZUS, KRUS.
- Prowadzenie postępowań w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego przysługującego obywatelom Ukrainy zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
- Organizacja wycieczki letniej dla dzieci z gm. Darłowo do miejscowości Biały Dunajec.
- Dystrybucja sprzętu rehabilitacyjnego .

Praca socjalna prowadzona w ramach projektów :

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie realizował projekty socjalny pn.:

„Aktywni Seniorzy w Gminie Darłowo”. Celem projektu było budowanie tożsamości i spójności społeczeństwa Gminy Darłowo poprzez integrację oraz współpracę seniorów, w tym osób niepełnosprawnych w środowisku. , oraz u uwrażliwienie społeczności gminy Darłowo na potrzebę integracji z osobami starszymi, w tym niepełnosprawnymi, upowszechnienie aktywności ruchowej, alternatywnych form spędzania czasu wolnego, kształtowanie w społeczeństwie pozytywnego obrazu seniorów. Projekt był realizowany od 1 marca do 31 grudnia 2023r. , w projekcie wzięło 150 osób powyżej 60 roku życia. W ramach projektu zorganizowano wyjazd do kina w Sianowie, spotkania profilaktyczne pn. „Bezpieczny senior”, profilaktyka przeciwcukrzycowa, choroby cywilizacyjne, pierwsza pomoc, wycieczka do ogrodów Hortulus w Dobrzycy, Spotkanie muzyczne w Gminnej Bibliotece w Domasławicach, V Spartakiada Seniorów w Wiekowie, wycieczka do Gdańska, wyjazd do teatru, warsztaty z medycyny naturalnej , ziołolecznictwo, zabawa andrzejkowa, warsztaty kulinarne, spotkanie opłatkowe.

„Wsparcie dla osób bezdomnych i w kryzysie bezdomności z terenu gminy Darłowo ”. Celem projektu było przyjęcie aktywnej postawy w pokonywaniu życiowych trudności , nabycie umiejętności dostosowania wyglądu zewnętrznego do danej sytuacji życiowej, pozyskanie wiedzy z zakresu potrzeb i ofert rynku pracy oraz zwiększenie wiedzy z zakresu wpływu uzależnień na stan zdrowia i funkcjonowanie w społeczeństwie. W ramach projektu odbyło się sześć spotkań min. z kierownikiem Urzędu Pracy w Darłowie, dzielnicowymi Komisariatu Policji w Darłowie, pielęgniarką środowiskową, przewodniczącą ZI . Zakupiono środki czystości i higieny osobistej , odzież roboczą dla 10 osób.

„ I Ty możesz zostać Świętym Mikołajem” – projekt był adresowany do dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu gminy Darłowo Zakupiono 58 paczek świątecznych..

Praca socjalna prowadzona w ramach kontraktu socjalnego

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o tzw. kontrakt socjalny, który jest sposobem określania współdziałania osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt taki jest zawierany i realizowany przez pracownika socjalnego oraz osobę (lub osoby z rodziny) deklarującą wolę udziału w przezwyciężaniu własnych trudności i zawiera: diagnozę sytuacji, cele wspólnej pracy oraz działania, które mają w konsekwencji doprowadzić do osiągnięcia założonych wspólnie efektów. Ideą kontraktu socjalnego jest motywowanie obu stron umowy do podejmowania wspólnych, celowych, planowanych i usystematyzowanych działań na rzecz poprawy sytuacji życiowej klienta pomocy społecznej. W 2023r. zrealizowano łącznie 13 kontraktów socjalnych.

Asystent Rodziny

Do głównych obowiązków asystenta rodziny należało wsparcie i aktywizacja rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz kierowanie procesem zmiany postaw życiowych członków rodziny. Asystent rodziny odpowiedzialny był za systematyczną indywidualną pracę z rodzinami wskazanymi przez Ośrodek, udzielenie im kompleksowej pomocy i wsparcia w wypełnianiu swoich zadań. W tym celu asystent rodziny m.in.: - współpracował z instytucjami takimi jak szkoła, przedszkole, sąd, urząd pracy, służba zdrowia, - pomagał w wypełnianiu zadań opiekuńczo - wychowawczych. Od stycznia 2023 do grudnia 2023 r. wsparciem asystenta objętych zostało 11 rodzin, w których występowały problemy z wypełnieniem ról w rodzinie oraz niewydolność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rozwiązywaniu problemów opiekuńczo- wychowawczych. Do zakresu asystenta rodzinnego należało również wspieranie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie:

- prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi (organizowanie wolnego czasu dzieciom, budowanie prawidłowych więzi między członkami rodziny, rozwijanie umiejętności wychowawczych, aktywne uczestnictwo w życiu szkolnym dziecka),
- dbania o zdrowie (higiena, prawidłowe odżywianie itp.),
- gospodarowanie budżetem domowym (planowanie i monitorowanie wydatków, oszczędne gospodarowanie mediami),
- wykonywanie prac na rzecz domu oraz ich podziału na członków rodziny (np. sprzątanie, zmywanie, gotowanie, prasowanie, remont itp.),
- pozyskiwania usług na rzecz domu i rodziny (np. związanych z naprawą, załatwianiem spraw urzędowych, znalezieniem pracy, kontaktów ze służbą zdrowia),
- usamodzielniania się poprzez uzupełnienie wykształcenia i podjęcie pracy, dbałości o edukację i rozwój dzieci.

Realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie. Natomiast członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Policji,
- Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Pedagogzy szkolni,
- Służby zdrowia,
- Organizacji pozarządowej.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Darłowo na lata 2021-2024. Instytucje, które w ramach swoich ustawowych zadań powezmą informację o przemocy domowej są zobowiązane do sporządzenia formularza „Niebieska Karta” część A i do przekazania do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący w ciągu trzech dni ma obowiązek poinformować o każdym zdarzeniu pozostałych członków Zespołu Interdyscyplinarnego. W ten sposób wszystkie służby otrzymują informacje o konieczności podjęcia działań. W 2023 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 13 Niebieskich Kart, przeprowadzono 71 spotkań grup roboczych./ grup diagnostyczno – pomocowych. Podczas spotkań grup roboczych diagnostyczno – pomocowych opracowany był plan pomocy rodzinie, monitoring sytuacji rodzinie, wyjazdy do miejsca zamieszkania rodzin dotkniętych problemem przemocy. Omawiane były również możliwości dotyczące profilaktyki, rozpowszechniania wiedzy na temat przemocy w środowisku, podnoszenia kwalifikacji osób pracujących z rodziną dotkniętą przemocą. W rodzinach w których doszło do przemocy członkowie grupy roboczej opracowali i realizowali szczegółowy plan pomocy rodzinie.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Pomoc ta przysługuje osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagają pomocy osób innych, a są jej pozbawione. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje również osobom samotnie gospodarującym a posiadającym rodzinę oraz zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, gdy rodzina i wspólnie zamieszkali nie mogą zapewnić pomocy i opieki z uwagi na zły stan zdrowia, pracę zawodową, naukę. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem. W 2023r z tej formy pomocy skorzystało 8 osób . Zadanie to realizowane jest zgodnie z Uchwałą Nr LXVII.636.2023 Rady Gminy Darłowo z dnia 24 marca 2023r.

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne skierowane są przede wszystkim na osoby długotrwale bezrobotne, które znajdują się w najtrudniejszej sytuacji materialnej. Program prac społecznie użytecznych jest jedną z form przeciwdziałania całkowitemu wykluczeniu z rynku pracy oraz łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia. Skierowany jest do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy

społecznej. Głównym celem Programu jest zapewnienie tymże osobom świadczenia za prace wykonywane na rzecz społeczności lokalnej. Ponadto ważną ideą prac społecznie użytecznych jest zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych. Praca wykonywana jest w wymiarze 10 godzin tygodniowo, w 2023r z tej formy skorzystało 10 osób. W ramach podpisanego porozumienia pomiędzy Urzędem Gminy a Powiatowym Urzędem Pracy uzyskano refundacje w wysokości 60 % a 40 % to koszty gminy.

W ramach wykonywania prac wypłacono wynagrodzenie i zakupiono drobny sprzęt min. grabie, chwytaki, kamizelki, rękawice, worki. W ramach projektu socjalnego utworzono grupy wsparcia dla osób bezrobotnych prowadzone przez pracownika socjalnego w formie poradnictwa, profilaktyki zdrowotnej.

Program wieloletni „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego przyznana była bezpłatnie osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 1200,00 zł, (600 zł kryterium dochodowe dla rodziny x 200 %), a dla osoby samotnie gospodarującej 1552,00 zł (776 zł kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej x 200%).

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- wsparcia finansowego gmin w wypełnieniu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy poziomu życia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

W ramach programu wsparcia udziela się w szczególności:

- dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- uczniom do czasu ukończenia szkoły ponad gimnazjalnej,
- osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach na wniosek Dyrektora szkoły można zgłosić dziecko do dożywiania, z tym że liczba posiłków nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy Darłowo w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej

Osoby przebywające w domu pomocy społecznej ponoszą odpłatność w wysokości 70% od posiadanego dochodu, jednak nie więcej niż pełen koszt utrzymania. Pozostałą różnicę kwoty do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi lub inne osoby, a następnie gmina, która skierowała osobę do domu. Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2023 roku kształtował się od 5000 zł do 5800 zł. Jako Gmina nie mamy wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to starostowie danego powiatu, co roku ustalają miesięczny koszt utrzymania w DPS, a Gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. W 2023 roku w domach pomocy społecznej przebywało 13 osób. W gminie Darłowo obserwuje się wzrost liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą liczyć na pomoc najbliższej rodziny lub w ogóle jej nie mają. W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok wzrasta z uwagi na starzenie się społeczeństwa i migrację ludzi młodych. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. mają prawo, oprócz ubezpieczonych, inne osoby posiadające obywatelstwo polskie i posiadające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o ile spełniają kryterium dochodowe wynikające z ustawy o pomocy społecznej. W tym przypadku potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stanowi decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. Wydanie przedmiotowej decyzji poprzedza postępowanie analogiczne jak w przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej, a więc niezbędne jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. W wyniku tego wywiadu ustala się, czy dana osoba spełnia wymogi ustawowe i czy możliwe jest potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Karta Dużej Rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie prowadzi program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, którego celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, kreowanie jej pozytywnego wizerunku, umacnianie i wspieranie oraz zwiększanie szans rozwojowych, życiowych dzieci wychowujących się w takich rodzinach. W okresie od 01.01.2023r. - do 31.12.2023r., wydano 200 kart (metodą tradycyjną), oraz 200 kart (metodą elektroniczną) Kart Dużej Rodziny, ponadto z Lokalnej Karty Dużej Rodziny skorzystało 51 rodzin.

Karta przysługuje niezależnie od uzyskiwanych dochodów rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- w wieku do ukończenia 18 roku życia,

- w wieku do ukończenia 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej,
- bez ograniczeń wiekowych, w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Karta Seniora Gminy Darłowo

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie prowadzi program „Karta Seniora Gminy Darłowo”, program jest skierowany do osób, które ukończyły 60 rok życia i zamieszkują na terenie gminy Darłowo zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Gminy Darłowo Nr X.108.2019 z dnia 25 czerwca 2019 roku. Celem programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności do kultury, uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i edukacyjnych. W okresie 01-01-2023 - 31-12 2023 wydano 38 kart dla mieszkańców gminy Darłowo oraz 40 kart - Zachodniopomorska Karta Seniora.

Działania na rzecz osób bezdomnych

W celu zabezpieczenia i zaspokojenia potrzeb osób bezdomnych, których ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały była gmina Darłowo, Ośrodek udzielił wsparcia poprzez:

1. przyznania zasiłku stałego dla osoby niepełnosprawnej lub z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego,
2. opłacenie lub dofinansowanie kosztu pobytu w schronisku, ośrodku wsparcia, noclegowni,
3. opłacenie składki zdrowotnej,
4. przyznania dożywiania w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Dostarczanie żywności

GOPS Darłowo od wielu lat współpracuje z **Bankiem Żywności w Nowych Bielicach**, współpraca ta polega w szczególności na dostarczaniu żywności dla najbardziej potrzebujących osób i rodzin z terenu gminy. W ramach Programu **Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020** otrzymaliśmy w 2023 roku pomoc rzeczową. Ogółem wydano około 5 ton żywności dla 130 mieszkańców z terenu gminy Darłowo. Pozyskiwana żywność zwiększa zakres pomocy jaką udziela Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie dla rodzin wymagających wsparcia, znajdujących się często w trudnej sytuacji finansowej, a w szczególności rodzin wielodzietnych, niepełnych, czy rodzin z niskimi dochodami. Ponadto z pomocy żywnościowej skorzystały 4 rodziny z Ukrainy.

Zapewnienie zakwaterowania

Zostały wydatkowane środki na zapewnienie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia dla Obywateli Ukrainy dla 368 osób w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, oraz na wypłatę wynagrodzeń za obsługę tego zadania. Wydatkowano kwotę 1 234 856,00 zł.

Jednorazowe świadczenie

Środki zostały wydatkowane na jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł. na osobę dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt jest uznawany za legalny. Wydatkowano kwotę 113 496,00 zł.

Dożywianie dzieci z Ukrainy

Opłacono posiłki dla dzieci i młodzieży (64 osoby) z Ukrainy przebywających na terenie gminy Darłowo w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na Ukrainie. Wydatkowano kwotę 11 286,54 zł.

Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej na rok 2024

W oparciu o zdiagnozowane problemy klientów pomocy społecznej będą realizowane następujące działania :

- 1) Prowadzenie działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach realizacji Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Darłowo na lata 2022 – 2024, w szczególności poprzez dalsze wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze przez Zespół ds. Asysty Rodzinnej oraz poprzez pozyskanie rodzin wspierających.
- 2) Prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych w ramach realizacji Programu osłonowego „Posilek w domu i w szkole” na lata 2024 - 2028.
- 3) Zintensyfikowanie działań wspierających osoby starsze i niepełnosprawne poprzez objęcie ich wsparciem w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług.
- 4) Inicjowanie oraz wsparcie osób nieaktywnych zawodowo poprzez organizację usług aktywizacyjnych we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.
- 5) Pozyskiwanie środków finansowych poprzez aplikowanie o fundusze zewnętrzne na realizację programów w ramach Funduszy Unijnych, a także w ramach konkursów ogłoszonych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.
- 6) Rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami i partnerami społecznymi.
- 7) Szkolenie pracowników i podnoszenie kwalifikacji zatrudnionej kadry.
- 8) Zabezpieczenie w budżecie gminy większych środków finansowych za pobyt w dps

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych, prowadzona na bieżąco przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Darłowie, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców Gminy korzystających z pomocy, dane przekazywane przez inne podmioty działające w systemie pomocy społecznej, a także analizy zasobów Gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych). W aktualnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne z oceną sytuacji osoby potrzebującej pomocy, to także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacji. W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika, iż pomoc finansowa choć nadal ważna - nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mają działać aktywizująco i integrująco na lokalną społeczność.

Rok 2024 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowaniem

nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom. Pomoc społeczna nie jest w stanie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia samorządu terytorialnego, instytucji publicznych (sądy, policja, służba zdrowia, oświata), organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej. Bardzo ważna jest realizacja planowanych wydatków, ale również i realizacja inwestycji społecznych, a polityka osłonowa powinna przechodzić w politykę aktywizacyjną. Sektor publiczny w tym GOPS pełni rolę koordynatora, jak i organizatora usług, dlatego też staramy się, aby nasze działania odpowiadały potrzebom jakie diagnozujemy przy wykonywaniu codziennej pracy.

Kierownik Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Żarowie
mgr Anna Zatorska